

भारतीय कृषी संशोधन परिषद-राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र

या आठवड्यातील हवामान अंदाज

गुरुवार (28/11/2024) – बुधवार (04/12/2024)

स्थान	तापमान (°C)		पावसाची शक्यता	ढगांचे आच्छादन	वाऱ्याचा वेग (किमी/तास) किमान-कमाल	सापेक्ष आर्द्रता %	
	किमान	कमाल				किमान	कमाल
नाशिक	12-15	28-30	नाशिक, ओझर, कळवण, पालखेड, पिंपळगाव बसवंत – गुरु – बुध – पाऊस नाही. दिंडोरी, वणी – शनि – रिमझिम पाऊस. लोणी – शनि-सोम – रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	9-18	18-35	42-57
पुणे	12-16	27-30	पुणे, फुरसुंगी, लोणी काळभोर, उरुळी कांचन, पाटस, यवत, नारायणगाव, बारामती –गुरु-बुध-पाऊस नाही. इंदापूर-शनि-रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	9-16	19-41	41-70
सोलापूर	13-19	29-32	तुळजापूर, औसा, वैराग, सोलापूर, नौत्रज, बाबोई, निरपूर लातूर – शनि – रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	16-20	20-46	41-79
सांगली	14-20	29-31	सांगली, वाळवा, पलूस, कवठा, पळशी, मिरज – गुरु – बुध – पाऊस नाही. शेटफळ, खानापूर विटा, शिरगुप्पी – शनि – रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	16-22	21-43	43-76
विजयपुरा	13-18	28-32	चडचन, तिकोटा, विजयपुर, तेलसांग – रवि – रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	17-21	22-50	43-84
हैदराबाद	15-18	26-29	हैदराबाद, मेडचल – शनि – बुध – रिमझिम पाऊस. जहिराबाद – रवि – रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	10-16	28-60	45-89
सातारा	13-18	27-30	सातारा, फलटण, खटाव- गुरु-बुध-पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	8-14	25-46	44-80
अहमदनगर	11-14	27-29	अकोले, संगमनेर, राहाता, कोपरगाव, अहमदनगर, श्रीगोंदा-गुरु-बुध- पाऊस नाही. कर्जत, जामखेड – शनि, रवि-रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	12-18	20-42	42-63

जालना	13-17	26-29	अंबड, घनसावंगी, जालना-रविवार- रिमझिम पाऊस. मंठा, जाफ्राबाद – शनि, रवि- रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	13-15	21-40	40-74
बुलडाणा	11-15	28-30	द.राजा, सिंदखेड, चिखली – रवि, सोम – रिमझिम पाऊस. बुलडाणा- रवि - रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	9-13	22-39	43-71
कोल्हापूर	17-22	30-34	कागल, करवीर, गगन-गुरु-बुध- पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	7-14	30-43	45-77
बंगळूरु ग्रामीण	19-21	24-27	अनेकल, दोड्डाबल्लापूर, बेंगळूरु-पूर्व, बेंगळूरु-उत्तर, बेंगळूरु - शुक्र - सोम - रिमझिम ते हलका पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	8-22	49-77	73-94
बेलागावी	16-21	27-31	बेळगावी, गोकक, अथणी - गुरु-बुध - पाऊस नाही.. चिकोडी - रवि, सोम - रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	12-17	35-57	54-93
बिंदर	13-17	27-31	बसवकल्याण, हुमनाबाद – शनि - रिमझिम पाऊस. बिंदर - शनि, रवि - रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	13-18	29-60	51-92
बागलकोट	14-18	27-30	बागलकोट, जमखंडी – रवि - रिमझिम पाऊस. मुधोळ – गुरु – बुध – पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	15-20	24-49	42-85

भारतीय कृषी संशोधन परिषद-राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र, पुणे

टीप: वरील हवामान माहिती खालील संकेतस्थळावर दिलेल्या हवामान अंदाजाचा सासुरा आहे

https://www.wunderground.com/?cm_ven=cgi

<https://imd.grimmet.gov.in/weatherdata/BlockWindow.php>

<https://www.timeanddate.com/weather/india>

भाकृअनुप-राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र अचूकतेचा दावा करत नाही.

II. पाणी व्यवस्थापन

a. फळ छाटणी नंतरचे दिवस: 73

b. अपेक्षित पॅन बाष्पीभवन: 3.5 - 5.0 मिमी

शिफारस केलेले सिंचन प्रमाण:

1. जर माती वाप्सा (क्षेत्र क्षमता) स्थितीत असेल तर द्राक्षबागेला पाणी देऊ नये.
2. अंकुर वाढीच्या अवस्थेत (फळ छाटणीचा हंगाम), ठिबकद्वारे @ 5950 - 8500 लि./एकर/दिवसाने सर्व द्राक्ष उगवणाऱ्या प्रदेशांना पाणी द्यावे. आवश्यकतेपेक्षा जास्त जोम असल्यास, सिंचन पाणी वापर

अर्ध्याने कमी करून पर्यंत 3000-4000 लि./एकर करा आणि नत्र वापरणे थांबवा. तरीही वाढ जास्त असल्यास वाढ आटोक्यात येईपर्यंत पाणी देणे थांबवावे व नंतर सिंचन सुरू करावे.

3. फुलोऱ्यापासून फळधारणेपर्यंत, 2000-2500 लि./एकर/दिवसापर्यंत ठिबकद्वारे पाणी द्यावे. जोम नियंत्रित करणे आवश्यक आहे.
4. बंधारे ओले ठेवण्यासाठी मल्लिचंगचा सराव करा. यामुळे बांधाच्या पृष्ठभागावरील ओलाव्याचे बाष्पीभवन झाल्यामुळे रूट झोनमध्ये तयार होणारी क्षारता कमी होईल.
5. बेरीच्या विकासाच्या अवस्थेत, ठिबकद्वारे @ 5950 - 8500 लि./एकर/दिवस सर्व द्राक्षे पिकवणाऱ्या प्रदेशांसाठी सिंचन करा.

माती आणि पोषक व्यवस्थापन :

काढी ची वाढ अवस्था

1. सेंद्रिय खतांचा वापर केल्यास, C:N प्रमाण तपासा. नायट्रोजन सोडण्याचे प्रमाण कमी करा, त्यामुळे वाढ वाढण्याची शक्यता आहे. वेलीच्या वाढीवर आधारित नायट्रोजन वापरावर नियंत्रण ठेवा.

2. माती परीक्षण मूल्याच्या आधारे, अकुर वाढीच्या अवस्थेत या आठवड्यात युरिया @ 15 किलो / एकर दोन विभागांमध्ये वापरा. जर माती चुनखडीयुक्त असेल तर या आठवड्यात युरियाएवजी अमोनियम सल्फेट @ 30 किलो/एकर तीन स्लिटमध्ये टाका. पिकाच्या जोमावर अवलंबून नत्र वापराचे नियमन करा.

3. सॉडिसिटीची समस्या असल्यास, या आठवड्यात 10 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश प्रति एकर 2 स्लिटमध्ये टाका.
4. जोपर्यंत पाने पूर्णपणे विकसित होत नाहीत तोपर्यंत कोणत्याही पर्णसंभारासाठी पोषक तत्वांचा वापर करू नका. त्यामुळे फवारणीचा अपव्यय होईल.
5. पानांच्या सहाय्याने लावावयाच्या पोषक घटकांचे प्रमाण, छतच्या आकारावर अवलंबून असते.
6. जर पीक 5 पाने ते बहर येण्यापूर्वीच्या अवस्थेत असेल, तर माती परीक्षण मूल्यावर आधारित झिंक सल्फेट आणि फेरस सल्फेट प्रत्येकी 15 किलो / एकर वापरा. बोरॉनचा वापर जर माती परीक्षण मूल्य कमी असल्याचे दर्शवित असेल आणि सिंचनाच्या पाण्यात बोरॉन नसेल तरच केला पाहिजे. जर फाउंडेशन पेनिंग सीझनमध्ये, पेटीओल चाचणीने बोरॉनची कमतरता असल्याचे सांगितले तर माती परीक्षण मूल्यानुसार @ 1.5 किलो ते 5 किलो बोरॉन वापरा. एका वेळी एक किलो बोरॉन टाका.
7. माती चुनखडीयुक्त असल्यास, सल्फेट ऑफ पोटॅश आणि मॅग्नेशियम सल्फेट @ 2-3g/L ची फवारणी पानांच्या वयानुसार फुलण्याच्या पूर्व अवस्थेत करा.

8. पीक 5 पाने ते बहरण्यापूर्वीच्या अवस्थेत असल्यास 10 किलो मॅग्नेशियम सल्फेट प्रति एकर द्यावे.

फ्लॉवरिंग ते सेटिंग अवस्था:

1. कूज (फुलणे नेक्रोसिस) च्या समस्या टाळण्यासाठी फुले येण्याच्या अवस्थेपर्यंत नत्रावर आधारित कोणतेही खत घालू नका.
2. या आठवड्यात 3-4 किलो फॉस्फोरिक ऍसिड दोन ते तीन भागांमध्ये टाका. लक्षात ठेवा की सिंचनाच्या पाण्याचा pH 6.0 च्या जवळ असावा किंवा SSP @ 125kg/acre बेसल ऍप्लिकेशन म्हणून वापरा. फॉस्फरसचे निर्धारण कमी करण्यासाठी अर्ज करण्यापूर्वी एसएसपी शेणखत/कंपोस्टमध्ये मिसळावे.
3. SOP लागू न केल्यास, फुलांच्या अवस्थेत कमी तापमान आणि ढगाळ वातावरणाचा अंदाज असल्यास 15 किलो SOP लागू करा.
4. पेटीओल न्यूट्रिएंट टेस्टिंग: 70% कॅपफॉल स्टेजवर, पोटीओलचे नमुने पोषण विश्लेषणासाठी घेतले पाहिजेत. नमुन्यासाठी घडासमोरील पान काढून टाकावे.

बेरी विकास अवस्था:

1. बेरी सेट केल्यानंतर, सुरुवातीला फॉस्फोरिक ऍसिड वापरा @ 2 kg आणि त्यानंतर 5 kg 12-61-0/एकर.
2. बेरीचा आकार 2-4 मिमी असल्यास, कॅल्शियम @ 2 ग्रॅम कॅल्शियम क्लोराईड / कॅल्शियम नायट्रेट प्रति लिटर फवारणी करा. चांगल्या शोषणासाठी GA ऍप्लिकेशन (शक्यतो पुढच्या दिवशी) लगेच फवारणी करा.

3. जर बेरीचा आकार 5-8 मिमी असेल तर कॅल्शियम @ 2 ग्रॅम कॅल्शियम क्लोराईड / कॅल्शियम नायट्रेट प्रति लिटर फवारणी करा. चांगल्या शोषणासाठी GA ऍप्लिकेशन (शक्यतो पुढच्या दिवशी) लगेच फवारणी करा.
4. 6-8 मिमी बेरीच्या आकारानंतर, अमोनियम सल्फेट @ 25kg/एकरच्या रूपात 4 स्लिटमध्ये चुनखडीयुक्त जमिनीत आणि युरिया @ 15 kg/एकर इतर मातीत 3 स्लिटमध्ये नायट्रोजनचा वापर सुरू करा. पुढील दोन आठवडे 3-4 स्लिटमध्ये सल्फेट ऑफ पोटॅश किंवा 0-0-50 @ 25 किलो / एकरसह याचा पाठपुरावा करा.

III. कॅनोपी व्यवस्थापन

सध्याच्या हवामानात वेलींच्या वाढीच्या अवस्थेतील करावयाच्या उपाययोजना.

- १) फुले पूर्व अवस्थेत द्राक्षबाग :

भारतीय कृषी संशोधन परिषद-राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र, पुणे
ICAR-National Research Centre for Grapes, Pune

निर्यातीच्या उद्देशाने द्राक्षाचा घड मिळविण्यासाठी रॅचिसची वाढलेली लांबी तसेच दोन रॅचिसमधील अंतर असलेला लांबलचक घड मिळवणे आवश्यक असते. हे केवळ जीए ३ च्या मदतीने प्री-ब्लूम अवस्थेदरम्यान साध्य केले जाऊ शकते. उशीरा छाटणी केलेल्या द्राक्ष बागांमध्ये सध्या बहरपूर्व अवस्थेत उपलब्ध होऊ शकते. घडाच्या हिरव्या अवस्थेत जीए ३ @ १० पीपीएम (फळ छाटणीनंतर साधारण १८-१९ दिवसांनी) आणि जीए ३ @ १५ पीपीएम (पहिल्या फवारणीनंतर ५-६ दिवसांनी) ची दुसरी फवारणी फुलोऱ्याच्या पूर्व अवस्थेत वाढणारी घड प्राप्त करण्यासाठी करावी.

घड वाढीसाठी चांगले परिणाम मिळविण्यासाठी, केवळ जीए ३ उपयुक्त ठरणार नाही परंतु जीए ३ फवारणी द्रावणाची कार्यक्षमता अधिक महत्वाची असेल. जीए ३ ची कार्यक्षमता वाढविण्यासाठी फवारणी द्रावणासाठी वापरल्या जाणाऱ्या पाण्याचा पीएच सुमारे ६.५ ते ७.० असावा. जीए ३ स्प्रे द्रावणात पीएच सुमारे ५.५ ते ६.० असणे आवश्यक आहे. हे साध्य करण्यासाठी, सायट्रिक आम्ल @ ०.५ ग्रॅम/लि किंवा युरिया फॉस्फेट @ १.० ग्रॅम/लि. चांगल्या जीए ३ वापर कार्यक्षमतेसाठी, द्राक्ष बागेतील सापेक्ष आर्द्रता ६०% पेक्षा जास्त असल्यास फवारणी करावी. याचा विचार करून सायंकाळच्या वेळी फवारणी करणे अधिक फायदेशीर ठरेल. जीए ३ फवारणीपूर्वी, झिंक आणि बोरॉनची एक फवारणी अधिक फायदेशीर ठरेल ज्यामुळे जीए ३ कार्यक्षमता वाढविण्यास मदत करेल.

२) द्राक्षबाग फुल येण्यापूर्वीच्या अवस्थेपासून ते फुल येण्याच्या अवस्थेपर्यंत.

चांगल्या परिणामासाठी जीए ३ फवारणी केवळ स्वच्छ हवामानातच दिली जाऊ शकते. २ ते ३ बेसल पाने काढून टाकल्यास चांगले वायुवीजन आणि बुरशीनाशकाचा आच्छादन मिळण्यास मदत होईल. पाद या बियाविरहित जाती (थॉम्पसन सीडलेस आणि तास-ए-गणेश) पूर्ण बहरण्याच्या अवस्थेत असल्यास, जीए ३ स्प्रे @ २५ पीपीएम मणी विरळ होण्यास मदत करू शकते कारण ते परागणनाशक म्हणून कार्य करते. लांबट वाणांचे (सोनाका, माणिक चमन, सुपर सोनाका, सरिता सीडलेस, कृष्णा सीडलेस, एसएसएन इ.) जीए ३ वेळापत्रक वरीलपेक्षा वेगळे आहे. या वाणांमध्ये खालीलप्रमाणे जीए ३ ची फवारणी करता येते.

अ. प्री-ब्लूम स्टेज: १० पीपीएम जीए ३

ब. प्री-ब्लूम स्टेज: १५ पीपीएम जीए ३

क. २५% फुले: १० पीपीएम जीए ३

ड. ५०% फुले: १० पीपीएम जीए ३

इ. ६०-८०% फुले: १० पीपीएम जीए ३

फ. ९०-१००% फुले: ६० पीपीएम जीए ३

ग. बेरी सेटनंतर: ४०-५० पीपीएम जीए ३ + १० पीपीएम आयएए

३) बेरी सेटिंग ८ मिमी बेरी आकारात:

ज्या द्राक्षबागेत बेरी सेटिंग पूर्ण होते, घड विरळ करणे आणि मणी विरळ करणे महत्वाचे आहे. उद्दिष्टांच्या आधारे (मनुका, स्थानिक बाजारपेठ आणि निर्यात) घड कायम ठेवावेत. प्रति घड मणीची धारणा घड प्रकार, विविधता इत्यादींवर आधारित असावी. जातीवर आधारित मणीची धारणा खालीलप्रमाणे आहे.

जाती	रॅचिसची/घडाची संख्या		बेरी/घडाची ची संख्या	
	स्थानिक	निर्यात	स्थानिक	निर्यात
थॉम्पसन सीडलेस	१२-१४	१०-१२	१३०-१४०	१००-१२०
तास-ए-गणेश	१२-१४	१०-१२	१३०-१४०	१००-१२०
सोनाका	१४-१६	१०-१२	१४०-१५०	१३०-१४०
माणिक चमन	१४-१६	१०-१२	१४०-१५०	१३०-१४०
सरिता सीडलेस	१४-१६	१०-१२	१४०-१५०	१३०-१४०
रेड ग्लोब	१०-१२	८-१०	८०-९०	७०-७५
नानासाहेब जांभळा सीडलेस	१०-१२	८-१०	८०-९०	७५-८०
क्रिमसन सीडलेस	१०-१२	१०-१२	१२०-१३०	१००-१२०

भारतीय कृषी संशोधन परिषद-राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र, पुणे ICAR-National Research Centre for Grapes, Pune

४) घड विकासासाठी पानांची आवश्यकता

घड विकासासाठी पानांच्या गरजेला प्राधान्य द्यावे. ५०० ग्रॅम घड (१००-१२० मणी) विकसित करण्यासाठी, एका शूटमध्ये १६०-१७०२ सें.मी. पानांचे क्षेत्रफळ असलेले किमान एकूण १२ पाने असणे आवश्यक आहे. एका पानाच्या आधाराने अंदाजे ६-८ मणी विकसित होतात. पानांची गरज मणी सेटिंगपर्यंत पूर्ण करता येते. त्यामुळे फुलांच्या पूर्व अवस्थेत पानांची गरज पूर्ण करण्यासाठी नायट्रोजनयुक्त खताचा (युरिया, १२:६:१:०, अमोनियम सल्फेट इ.) वापर ठिबकद्वारे करता येतो. शूट टिपच्या वळणावर खताची आवश्यकता ठरवता येते.

५) कमी तापमानाचा परिणाम :

काही द्राक्ष उत्पादक भागात (बोरी, इंदापूर, सटाणा, फलटण इ.) लवकर छाटणी केली जाते. द्राक्ष उत्पादक अनेक भागात किमान तापमान १२० सेल्सिअसच्या खाली आहे. पांढऱ्या बियानसलेल्या जातींमध्ये, पाणी उतरण्याच्या अवस्थेत असलेल्या द्राक्षांच्या घडांना हिरव्या रंग बदलून गुलाबी रंगाचा होतो. हा एक शारीरिक विकार आहे. एक ते दोन दिवस किमान तापमान ७० अंश सेल्सिअसच्या खाली जाऊ लागते तेव्हा गुलाबी रंगद्रव्य दिसून येते. गुलाबी रंगाची निर्मिती रोखण्यासाठी कोणतेही नियंत्रण उपाय उपलब्ध नसले तरी द्राक्षाचे घड वाचविण्यासाठी काही व्यवस्थापन पद्धतींचा अवलंब केला जाऊ शकतो. द्राक्षाचा घड कागदाने झाकून ठेवणे (घडात पाणी उतरणे सुरू होण्यापूर्वी), द्राक्ष बागेतील सिंचन वाढविणे आणि तापमान वाढविण्यासाठी वेगवेगळ्या ठिकाणी फाईल जाळणे यामुळे समस्या कमी होण्यास मदत होते.

बेरी सेट (४-६ मिमी बेरी आकार) नंतर बेरी जलद गतीने विकसित होते. तथापि, कमी तापमानाच्या कालावधीत, शारीरिक क्रिया मंदावतात ज्यामुळे बेरीचा आकार कमी होतो. मुळांची क्रियाशीलताही कमी झालेली दिसून येते. मातीचे तापमान वाढवून याला गती देण्याची गरज आहे. बंधान्यावर मत्स्य लावणे, बंधान्याच्या बाजूला लहान खंदक लावणे, फॉस्फरसचे प्रमाण वाढविणे, सिंचन इ. प्रमुख पद्धती आहेत ज्यांचे पालन केले जाऊ शकते.

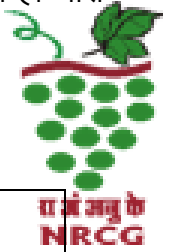
६) बेरीच्या विकासावर दवाचा परिणाम :

सध्या सर्वच द्राक्ष उत्पादक भागात दीर्घ कालावधीसह पुरेसा पाऊस झाला असल्याने येत्या काही महिन्यांत सकाळच्या वेळेस दव निर्मिती अधिक होईल आणि हा कालावधी दुपारपर्यंतही वाढविला जाऊ शकतो. यामुळे वेलीच्या छतामधील सापेक्ष आर्द्रता वाढेल. आर्द्रता वाढल्याने केवडा सारख्या मोठ्या रोगाचे इनोक्युलम सक्रिय होण्यास मदत होईल. सायंकाळच्या वेळी छतामधील कोरड्या हवामानामुळे बेरी सेटिंगनंतर द्राक्षबागेत भुरी रोगाचा प्रादुर्भाव होऊ शकतो. बुरशीनाशकाच्या वापरापेक्षा द्राक्ष बागेतील रोगांवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी कॅनोपी महत्वाची भूमिका बजावते. २-३ बेसल पाने काढणे, जास्तीचे कोंब काढून टाकणे, बगलफुटी काढणे, बेरी सेट नंतर पानांच्या तारांवर शूटची व्यवस्था करणे इ. मुळे कॅनोपीमधील सापेक्ष आर्द्रता कमी होण्यास मदत होईल आणि रोगांच्या नियंत्रणासाठी फवारणीचे आच्छादन सुधारेल.

रोग व्यवस्थापन

भारतीय कृषी संशोधन परिषद-राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र, पुणे
ICAR-National Research Centre for Grapes, Pune

फळ छाटणी नंतरचे दिवस	रोगांचा धोका			
	केवडा	भुरी	बुरशीजन्यकरपा	इतर
73	जास्त	कमी	जास्त	जिवाणू करपा - जास्त. तांबेरा - नाही

सांगली भागात जिथे बेरीवर जिवाणूकरपा आणि बुरशीजन्यकरपा प्रकोप आहे. तिथे मॅन्कोझेब 75 WP @ 2-3 ग्रॅम/लीटर आणि कासुगामायसिन 5% + कॉपर ऑक्सीक्लोराइड 45% WP @ 750 ग्रॅम/हेक्टर च्या दोन फवारण्या उपयुक्त ठरतील. कॉपर सल्फेट 47.15% + मॅन्कोझेब 30% WDG @ 5 ग्रॅम/लीटर किंवा थायोफेनेट मिथाइल/कार्बेन्डाझिम @ 1 ग्रॅम/लीटर वापरल्यास बुरशीजन्यकरपा व्यवस्थापनास मदत करेल. ट्रायकोडर्माचा ठिबकने वापर पंधरवड्याच्या अंतराने चालू ठेवावा. काही भागात भुरीचा संसर्ग होऊ शकतो त्याठिकाणी सल्फर 80 WDG @ 2-3 ग्रॅम/लीटर वापर करावा. भुरीचा संसर्ग रोखण्यासाठी ट्रायझोल किंवा सायफ्लुफेनामीड 5% EW @

500 ग्रॅम/हेक्टर या प्रमाणात वापरावे. तथापि, सक्रिय फॉस्फरस @ 4 ग्रॅम/लीटर च्या पोटॅशियम सॉल्ट १-२ फवारण्या दिल्या जाऊ शकतात.

भारतीय कृषी संशोधन परिषद-राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र, पुणे
जिवाणू करपा
ICAR-National Research Centre for Grapes, Pune

बुरशीजन्य करपा

भारतीय कृषी संशोधन परिषद-राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र, पुणे
केवडा
ICAR-National Research Centre for Grapes, Pune

v. कीटक आणि कोळी कीटक व्यवस्थापन

वाढीची अवस्था: फुलांची, फळांची छाटणी झाल्यानंतर बेरीच्या विकासासाठी बेरीची स्थापना

- काही द्राक्ष उत्पादक प्रदेशात जॅसिड/लीफहॉपरचा प्रादुर्भाव दिसून येतो, लॅम्बडा सायहॅलोथ्रीन 4.9 सीएस @ 200 मिली प्रति एकर किंवा इमिडाक्लोप्रिड 17.8 एसएल @ 160 मिली प्रति एकर फवारणी प्रभावी आहे. चांगल्या परिणामांसाठी ट्रॅक्टरच्या मागे पांढऱ्या चमकदार रंगाच्या प्रकाशासह रात्री फवारणी करा. द्राक्षबागांच्या बाहेर प्रकाश सापळे लावा.
- अळी आणि श्रीप्सचा प्रादुर्भाव झाल्यास, इमामेक्टिन बेंझोएट 5 एसजी @ 0.22 ग्रॅम प्रति लिटर किंवा सायनट्रानिलिप्रोल 10 ओडी @ 0.7 मिली प्रति लिटर पाण्यात वापरणे प्रभावी आहे.
- उडद्या व्यवस्थापनासाठी, इमिडाक्लोप्रिड 17.8 SL @ 0.4 ml/L किंवा स्पिनोसॅड 45 SC @ 0.25 ml प्रति लिटर पाण्यात रात्रीच्या वेळी प्रभावी आहे.

- द्राक्ष बागांमध्ये मध्यम प्रमाणात मिलीबगचा प्रादुर्भाव देखील असू शकतो. मिलीबग नियंत्रणासाठी क्लोरपायरीफॉस, डायक्लोरव्होस, मेथोमाईल, प्रोफेनोफॉस इत्यादी कोणत्याही ब्रॉड-स्पेक्ट्रम कीटकनाशकांची फवारणी करू नका.
- उच्च आर्द्रता नैसर्गिक शत्रूंच्या विकासास अनुकूल करेल जे हळूहळू मिलीबग्स मारतील. रासायनिक फवारणी आवश्यक असल्यास, स्पॉट प्लॉट वॉशसाठी बुप्रोफेझिन 25 SC @ 1.25 + मेटाहिंझियम अॅनिसोप्लिया 3 मिली प्रति लिटर पाण्यात मिसळा.
- सांगली परिसरात ऍफिडचा प्रादुर्भाव दिसून येतो, इतर कीटकांसाठी वापरण्यात येणारी नियमित कीटकनाशके देखील ऍफिड्स नष्ट करू शकतात. ऍटोमोजेनस बुरशीची फवारणी, लेक्निसिलियम (=व्हर्टिसिलियम) लेक्नी देखील प्रभावी आहे
- सांगली, सोलापूर, नाशिक, पुणे, विजापूर द्राक्ष क्षेत्रामध्ये स्टेम बोअरर (लाल रंगाच्या अव्या) च्या नवीन प्रजातींचा प्रादुर्भाव सालाखाली दिसून येतो. मोकळी साल काढून टाका आणि मेटाहिंझियम अॅनिसोप्लिया @ 3 मिली/लिटर सह मुख्यतः कॉर्डन आणि मुख्य खोडाला लक्ष्य करणारे चांगले झाड धुवा.

भारतीय कृषी संशोधन परिषद-राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र, पुणे
ICAR-National Research Centre for Grapes, Pune

